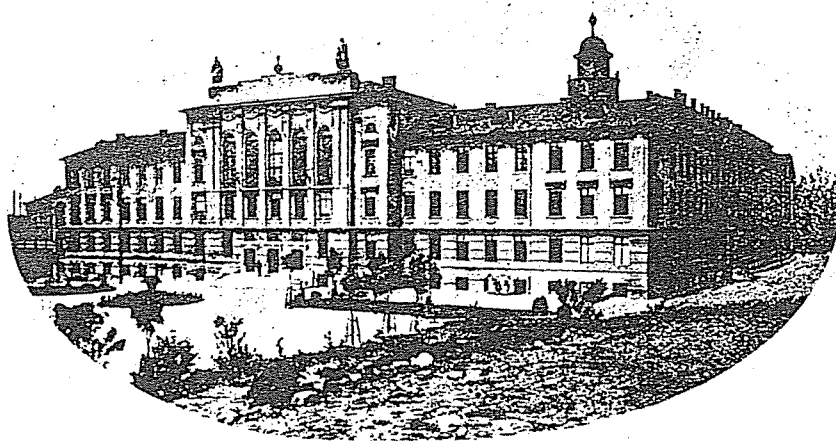

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

1998/2

*Részlet Tempfli József nagyváradai megyéspüspök úrnak 1998. július 25-én Nagyváradon,
a Premontrei Öregdiákok találkozóján elmondott ünnepi beszédéből*

....Útelágazásnál megáll a vándor. Nem folytatja útját mindaddig, míg nem tájékozódott, merre kell útját vennie, hogy célba jusson. A történelmi "Ma" embere ilyen tétovázással áll meg a most elért korfordulón: egymástól eltérő utakat lát maga előtt, melyeken nemcsak tömegek tolonganak, hanem egész nemzetek törnek előre, mindegyik azzal az elképzeléssel, hogy ezen az úton jut el az óhajtott boldoguláshoz. A tétovázásra nincs idő, mert az átalakuló világ üteme gyors elhatározást sürget: rá kell lépni a kínáló életutak egyikére. De melyikre?

.....
Már Goethe hangoztatta, hogy az emberi történelem minden megmozdulásának mélyén vallási kérdés lappang, és így a történelem egyetlen igazi témája a vallásosság és a vallástalanság állandó küzdelme. A reneszánsz óta kifejlődött egyoldalú jelenvilági műveltség és álműveltség igyekszik ugyan elsorvasztani a vallást és leszorítani természetszerű vezérszerepéről; de éppen a mai elvilágiasodás tehetetlen vergődése, az eltömegesedés lelki nyomorúsága és kielégítetlensége, továbbá az analóg-, pót-, ál- és negatív vallások (panteizmus, teozófia, különféle profán kultuszok és a marxista bolsevizmus) döbbenetes nyilvánvalósággal igazolják, hogy "vallás nélkül, sőt a vallási életnek egészséges virágzása nélkül elernyednek a nemesebb emberi törekvések; megfelelő cél, tárgy és tartalom nélkül senyvednek képességei; gyökerükben elsorvadnak és elbetegesednek az alapvető emberi vonatkozások, nevezetesen a család, a társadalmi kötelezettség és felelősség, s meglazulnak a közösség kötelékei, így a hazaszeretet fogalma is hamis értelmezést kap"

Tanévnyitó istentisztelet

Este a Szent Norbert Premontrei Gimnázium tanulói gyülekeztek a premontrei kápolnában. Ullmann Péter perjel bevezetőjében felhívta a jelenlevők figyelmét: szeretet övezi iskolájukat a városban.

– Kedves tanártársaim, diákjaink! Mint egy perc, úgy szaladt el a nyár, és újra együtt vagyunk. Adja meg nekünk az Ursten, hogy úgy legyünk együtt, úgy munkálkodjunk egymás javáért, hogy kiérdemeljük: majd a mennyei lakomán, Isten asztalánál is együtt ülhesünk.

Bárdy Péter igazgató a gyakorlati tennivalók ismertetése, új tanáraik bemutatása után azzal zárta tanévnyitó beszédét: – Tanártársaimmal együtt, a gyermekeknek jó apjuk és jó anyjuk igyekeznünk lenni, hogy ezek a kíváncsi szemek, melyek most ránk tekintenek, tágra nyílhassanak a világ felé. Ezzel a 98–99-es tanévet megnyitom.

Premontreiek Zsámbékon

Búcsú az ősi templomban

A premontrei kápolnában szolgálatot teljesítők, oda kötődők közül többen útra keltek az elmúlt vasárnap. Zsámbékon az ottani premontrei közösség látta vendégül őket templomuk Keresztelő Szent János napi búcsúja alkalmából.

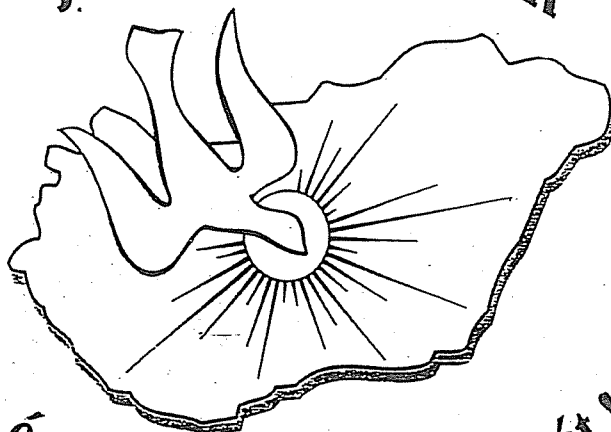
A zsámbéki közösség vezetője Holnapi Dénes Márton plébános, aki Gödöllőn töltötte novíciusi idejét, itt szentelték pappá, itt mutatta be első szentmiséjét.

Papszentelés és fogadalomtétel a premontrei kápolnában

Újra zsoltár hangzott

Ünnepi eseményen vehettünk részt augusztus 28-án, Szent Ágoston napján az ágostonos regula szerint működő premontrei rend gödöllői kápolnájában. A helyi hívek és a vendégek – köztük a csornai és a zsámbéki premontrei közösségekből érkezettek – zsúfolásig megtöltötték a templomot. Négy fiatalember lépéseinek lehettünk tanúi a premontrei szerzetesség útján. Egyikük felvételét kérte a rendbe, ketten egyszerű fogadalmat tettek, s volt aki immár örök fogadalommal pecsételte meg a renchez való tartozását Ullmann Péter

JÖJJ SZENTLÉLEK

és újítsd meg a föld színét!

IMÁDKOZZ MAGYARORSZÁGÉRT NAPI 1 MIATYÁNKOT!

„Ha van egymillió imádkozó magyar, nem féltet Magyarországot.”

(Mihály)

Ez alkalommal, egyszer egy évben lehetőség nyílik rá, hogy a XIII. században épült, és egy XVIII. századi földrengés következtében rommá lett ősi premontrei bazilika – amelyhez kolostor is kapcsolódott – falai között gyűljünk össze. Délután ott tartottunk vesperást Keresztelő Szent János, a pusztában kiáltó szó, Jézus Krisztus előhírnöke tiszteletére.

kormányzóperjel és az összes egybegyűltek előtt.

Elevenen él bennem – ahogy mondani szokták: mintha tegnap lett volna – a hangverseny, ahol megismertem a most örök fogadalmat tevő Piusz testvért, akkor még, polgári nevén, Balogh Pétert. 1994 januárjában a Zeneakadémia utolsó éves zongora szakos hallgatójaként egy diák-társával együtt olyan gyerekek javára adott koncertet, akik nem élhetnek családban. A helyszín – mint a koncertkörút egyik állomása – a Chopin Zeneiskola volt, ahol korábban tanult, majd tanított is.

Jöjj, Szentlélek

(Veni, Sancte Spiritus...)

Jöjj, Szentlélek Istenünk;
Add a mennyből érzeniünk
Fényességéd sugarát.

Jöjj, szegények atyja te,
Bőkezűség Istene,
Fényed szívüink hassa át.

Édességes Vigaszunk,
Drága vendég, szomjazunk,
Édes lélekújulás!

Fáradottnak könnyülés,
Tikkadónak enyhülés,
Sírónak vigasztalás.

Boldogságos tiszta fény,
Szállj meg szívüink rejtekén,
Híveidnek napja légy!

Ilhleted ha fényt nem ad,
Emberszívben ellohad
Minden erő, minden ép.

Mosd meg, ami szennyezett,
Asszúságra hints vizet,
Orvosold a sebhelyet,

Simogasd a darabost,
Felmelenged a fagyost,
Útra vidd, ki tévelyeg.

Add, vegyék el híveid,
Kik hitük beléd vetik,
Hétszeres kegyelmedet.

Jónak adj jutalmazást,
Üdvösséges kimúlást,
Adj örökös örömet.

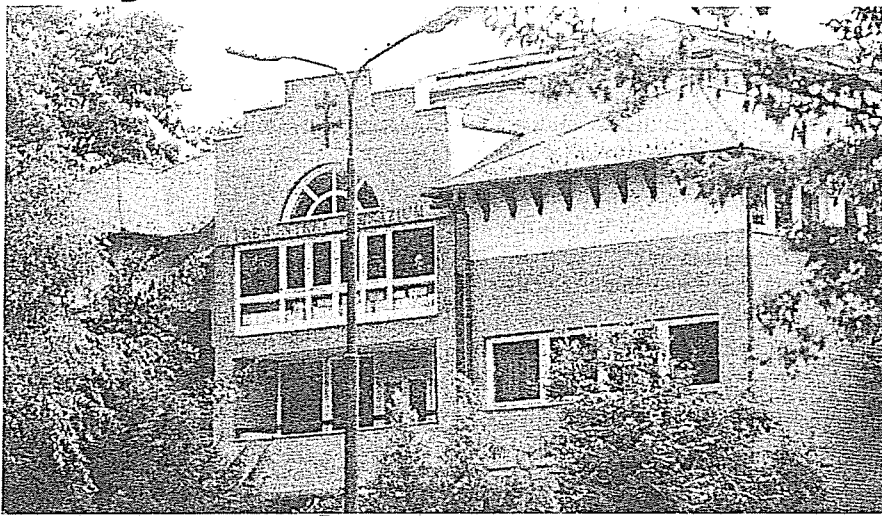
Bachot játszottak, improvizációkat zsoltszóvegekre, Debussyt, végül dzsesszt. Nagy sikerű este volt, nem is csak hangverseny, hanem valami teljesség megjelenítése. Senki, bármilyen elvárásokkal ült is a hallgatóság sorában, bármilyen általános műveltséggel, zenei ízléssel, érzelmi világgal rendelkezett is, nem vonhatta ki magát a hatása alól annak, aminek részesévé avatták. Hosszasan tapsoltunk, sehogy se akartunk beletörődni, hogy már – a sokadik ráadás után – valóban véget ért a műsor.

„Itt az Isten, mindnyájunk Istene, mindenkor és örökké”, énekelte akkor Piusz testvér. Most újra zsoltár szól, betöltve a templomot, köszöntve őt: „Elébe adta az Úr a béke szövetségét, és előljáróvá tette őt...”

(n. a.)

Ötven éve államosították a premontrei gimnáziumot

Te Deum, káderlap, majd Veni Sancte...

Egyetlen nap alatt tárgyalta le és fogadta el 1948 júniusában az országgyűlés az egyházi iskolák államosításáról rendelkező 1948. évi XXX. törvényt: „a nem állami iskolák fenntartásának az állam által való átvételéről, az azokkal összefüggő vagyontárgyak állami tulajdonba vételéről.”

A tanulmányait a premontrei gimnáziumban, 1940-ben elkezdő diáksereg, mire a szóbeli érettségén túljutott, addigra már úgy előtűnt, mint a tanárok előtt világossá vált, hogy az életbe kikerülve olyan társadalomba lépnek, mely: „idegen eszmék jegyében, Isten nélkül, a polgári társadalmat felmorzsolva, polgárait egymás ellen uszítva működik.” Ám a gyűlölet és az erőszak mértékéről még ennek, a háborút gyerekfejjel megélt nemzedéknek sem voltak elképzelései. Ezt később, saját sorsukon tapasztalták meg.

Hazánkban II. István király 1130-ban alapította a váradhegyfoki (később nagyvárad) premontrei prépostságot. II. József a rendet feloszlatta. I. Ferenc 1802-ben a csornai és a jászóvári prépostságot helyreállította. A rend bekapcsolódott a gimnáziumi oktatásba, és 1806-tól tanító

renddé vált. A jászói prépostság szerzetesei a kassai, rozsnyói és nagyvárad gimnáziumot tartották fenn.

A már 800 éve működő prépostság a trianoni békével elvesztette gimnáziumait. Ezért 1923 és 1928 között Gödöllőre telepedtek, itt rendházat, gimnáziumot és kollégiumot létesítettek. Negyedszázados működésük összeforrt városunk történetével. „A honalapítás Gödöllőn tüneményes gyorsasággal indult – írta Szópek Loránd premontrei tanár. – 1923-ban a Fácánsorban, 88 holdas területen még csak erdőt irtanak, alapot ásnak. 1924 szeptemberre már készen áll az új reálgimnázium. Hálálkodó és reménykedő szívvel száll az ég felé az első Veni Sancte...” 1925-re felépül a Szent Norbert nevelőintézet, 1928-ban a rendházat adják át rendeltetésének. 1930–31-ben a gimnázium már nyolc osztállyal működik.

1931 júniusában tartják az első érettségi vizsgát. Ezen Klebelsberg Kunó kultuszminiszter látja el az elnöki teendőket. A tanulók létszáma 550–600 évente. 1938–39-ben francia tagozat kezd el működését, a háborús években német hadifogolytáborokból megszökött

francia tanárok is elősegítik a képzést. Itt biztonságban éltek. A gödöllői központú jászói prépostság 1937-ben Budafokon is gimnáziumot indított.

1945 január elején a szovjet hadsereg hadifogolytábor rendezett be a premontrei intézményekben. A premontrei atyákat Máriabesnyőre száműzték. A háború győztes hadserege a korábban jól felszerelt gimnáziumot kifosztotta, alig maradt iskolapad, könyv, taneszköz, tornaszer.

A földreformmal már 1945-ben a premontrei rend alól is kihúzták az anyagi alapot. A Tokaj-hegyaljai szőlőket, földet államosították. A kommunista párt az iskolák államosításával, a nemzeti értékeket képviselő intézmények lerombolásával nemcsak az egyházakra és a vallásérkölcse, de az egész nemzeti nevelésre a legnagyobb csapást mérte. 1948-ig a középiskolák több mint fele, a tanítóképzők háromnegyede egyházi fenntartású volt.

Rákosi Máttyás 1948 január 10-i beszédében bejelentette, hogy: „leszámolunk a klerikális reakcióval”. Mindenki tudta, hogy ez elsősorban a katolikus egyházra és Mindszenty József bíboros hercegprímásra vonatkozik. Az iskolák államosítását a pártállam az első komoly erőpróbnak tekintette. Tudta, hogy a szovjet hadsereg támaszkodva bármit megtehet.

A Premontrei Gimnázium végzős diákjai és a korábbi évfolyam tagjai is tudták, hogy a „premontrei diák” megjelölés rákerül a személyzeti osztályok káderlapjaira, és követi őket a pályájukon. Gyakran mellékerült az is, hogy „jól képzett”, „igen jó szakember”; de őket ki lehetett használni, le lehetett értékelni, szabad volt kirekeszteni.

1948-ban, 142 esztendő és az utolsó Te Deum után utoljára ballagott premontrei osztály. Két év múlva, 1950 júniusában éjjel ávós különítmény szállta meg a premontrei rendházat. Az atyáknak, kis személyes csomaggal, egy órán belül távoznuk kellett, a teljes bizonytalanságba.

A külföldre távozó rendtagok 1955-ben az USA-ban, Kalifornia államban önálló apátságot alapítottak és magyar gimnáziumot működtettek. 1990-ben, igen szerény körülmények között, a gödöllői és a csornai premontrei prépostságok újra megkezdtek működésüket. 1992 szeptember 1-jén ismét megindult a gimnázium első osztályában a tanítás a gödöllői Premontrei Gimnáziumban.

Sakkoztunk egyszer három nagydiákok vörös tűznél, szigorú téli éjjel. Az asztalon körző, tusscsésze állott, s latin könyvek, kinyitva, szerteszéjjel. Künn a fehér fák vártak, félve, halkkal, a szél alighogy néha fölsohajtott, s mi majszoltuk fiatal-lágy ajakkal az édes és bíbor birsalma-sajtot, melyben dió volt. „Még alig tíz éve, a szemem kutat az elborult határon, megoldódott a kedves-régi kéve, a nagydiák már eltűnt, mind a három.

(Kosztolányi Dezső)

Az első az, aki e verset írja, a második, az Isten tudja hol van, s a harmadiknak púpos már a sírja, fejfája elvész a sötét falomban. Jaj, mit tudtuk, három diák, az este, hogy térdén állva nézni kell a szépet, csak én látom a múlt falára festve, mi nem láttuk még akkor ezt a képet. Türelmetlen vér nyargalt ereinkben, szerettünk volna mindig menni, menni, mit is sejtettük, hogy ez itt a minden, és ami aztán jött, a semmi, semmi.

Ha pitypang kelyhét fűjtük, semmisség volt, unottan vártuk az időt, mely eljő, hiába lángolt keltőn az égbolt, csak ő kellett, a koldusi jövendő, mert azt hittük, az élet, mint a tenger, bejárhatatlan, nem lesz soha vége, előre néztünk nyugtalan szemekkel, míg lábunknál hevert a csönd, a béke.

De én a tengerek végére értem, vitorlátam fordítom újra vissza, s most megpihen e régi, téli éjben szegény lelkem, a fáradt nihilista.

Eucharisztikus Világkongresszus

Hatvan évvel ezelőtt, 1938-ban rendezték meg a magyar fővárosban a 34. Eucharisztikus Világkongresszust, amely — Gergely Jenő marxista egyháztörténész most megjelent könyve szerint is — „a Horthy-korszak katolikus egyháztörténetének legkiemelkedőbb eseménysorozata volt, méreteiben és pompájában csak az 1896-os millenniumhoz hasonlítható. A budapesti Eucharisztikus Világkongresszus sajátossága volt, hogy szerves részét képezte az 1938-as úgynevezett Szent István Évnek, amelyet államalapító királyunk halálának 900. évfordulójára tartottak. Így ez a kettős szentév képezte a hitbuzgalmi és hitéleti keretét a nemzeti és egyházi ünnepségsorozatnak, amelynek egyik csúcspontja a május végi Eucharisztikus Világkongresszus, a másik az augusztus 20-ai Szent István-nap volt” (Gergely Jenő: A katolikus Egyház története Magyarországon, 1919-1945., 252.o.).

Hatvan éve történt Budapesten

A kettős szentév célja az volt, hogy előkészítse a katolikus magyarság lelki megújulását. A világegyház, a Szentszék kitüntető figyelmébe annak a keresztény és nemzeti Magyarországnak szolt, amely „két pogány”, a bolsevizmus és a náciizmus ellenében a hit bástyájának bizonyult. XI. Piusz pápa államtitkárát, *Eugenio Pacelli* bíborost küldte el legátusként Budapestre, aki egy év múlva XII. Piuszként kezdte meg pápai szolgálatát. Rajta kívül 14 bíboros, 48 érsek és 197 püspök jött el Magyarországra a világegyház különböző országaiból.

A kongresszus első napján, május 26-án, áldozócsütörtökön a Hősök terén a gyermekek és fiatalok szentmiséjén mintegy 300 ezren tartottak szentségimádást, és tömeges szent

áldozásra került sor. Este a kongresszus leglátványosabb eseménye zajlott le: az eucharisztikus hajókörmenet a Dunán. 27-én este szintén a Hősök terén tartották közel 200 ezer férfi éjszakai szentségimádását, amelynek keretét a Csávossy Elemér jezsuita atya által irányított misztériumjáték képezte. Az elmékedést P. Bangha Béla jezsuita, a kongresszus egyik főszervezője tartotta. A világkongresszust lezáró ünnepségen, május 29-én vasárnap, Pacelli bíboros, pápai legátus a Hősök terén mutatott be szentmisét, amelyen félmillió hívő vett részt és járult a szentáldozáshoz. A mise végén a legátus szöveget intézett a magyar nemzethez és a világegyház híveire (több rádióállomás egyenesben közvetítette beszédét). Délután a Bazilikából indult el a kongresszust lezáró eucharisztikus körmenet: több százezer hívő kísérté el az Oltárszentséget az Andrássy úton a Hősök terére.

M.K.

Az 1937/38-as ÉRTESÍTŐ megörökítette, hogy máj. 26.-án ifjúságunk tanáraik vezetésével résztvett az ECHARISZTIKUS KONGRESSZUS szentmiséjén és énekkarában. Máj. 27.-én a VIII. osztályos tanulók Suta Evermód és Bernáth Kálmán vezetésével részt vettek az éjjeli szentségimádáson és szentmisén.

Az Új Ember július 26-i számából

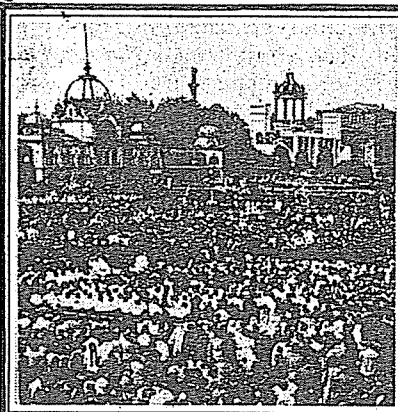
A felejthetetlen Pacelli

1938. május 26-án, áldozócsütörtökön, Budapesten a fiatalok szentmiséjén és közös szentáldozásán több-100 eglédi katolikus ifjúval —magam is részt vettem. Szemtanúként állíthatom, hogy ez a szentmise nem a cikkben leírt Hősök terén, hanem a Városligeti tó erre az alkalomra lecsapolt és mintegy szabadtéri templommá varázsolt medrében volt. A szabadtéri oltárt a tómeder felett átívelő híd mellett, baloldalt állították fel. A főcelebráns Pacelli kardinális, államtitkár, a celebráns papokkal és a ministránsokkal a hídon vonult az oltárhoz. Az esti álomszép dunai hajós körmenetet azonban nem láthattuk, mivel már délután haza kellett utaznunk.

A 34. nemzetközi eucharisztikus kongresszus helyszínévé Budapest pápai kijelölése egyértelműen Magyarország megtiszteltetésének és elismerésének tekinthető. Ezt fokozta, hogy XI. Piusz legátusként Pacellit küldte fővárosunkba. Ő lett 1939-ben a pápa. Történelmi tény, hogy röviddel előbb Hitler bekebelezte Ausztriát és mohósága egyre nőtt. Növekedett a háborús veszély. Mindezt nem hagyta szó nélkül beszédeiben a pápai legátus. Hazánk küldetését méltatta mindkét totalitárius rendszerrel, a náciizmussal és a bolsevizmussal szemben. A német és az osztrák katolikusok hivatalos képviselői a budapesti seregszemlén nem vettek részt.

Végezetül megemlékezem a budapesti világkongresszus egyik szervezőjéről, professzoráról, dr. Czetler Jenőről. A közgazdasági egyetem agrárpolitikai tanszékének vezetője, felsőházi tag, a mezőgazdaság tudósa, a népfőiskolák egyik kezdeményezője volt. Egyetemi tanulmányaim éveiben, 1944-1948 között is zakóján díszlett a kerek eucharisztikus-jelvény. Szabotázs-cselekmény-akció koholt vádjával 1950-ben letartóztatták. Börtönben halt meg — ismeretlen körülmények között — 1953 áprilisában. „Fény, nevére, áldás életére!”

Dr. Pataki Pál

Olvasóink közül többen tollat ragadtak, miután július 26-i számunkban elolvasták az 1938-as budapesti Eucharisztikus Világkongresszusra emlékező cikkünket. Felidézték emlékeiket, kiegészítették az általunk írottakat, jeles szervező, líra-, énekszerző személyiségek nevére hívták fel figyelmünket. Leveleiket köszönettel vettük, egy részüket közöltük. Hatvan év távlatából homályosodhatnak az emlékek, talán ez az oka, hogy olvasóink olykor egymástól eltérően idézik fel az eseményeket. Magunk — közvetlen emlékek híján — érdemben állást foglalni nem tudunk, az olvasóink között kialakult vitát nem kívánjuk eldönteni. Mindenestre, egyelőre utoljára foglalkozva ezzel a témával, még idézzük Bozóky N. Vilma olvasónk álláspontját, aki szerint a „Győzelemről énekeljen” kezdetű himnusz szövegét Bangha Béla, míg a zenéjét Koudela Géza írta. Ugyancsak ő állítja, hogy a Városligeti-tó medrében nem volt oltár, hanem a Hősök terén állítottak föl egy harminc méter magas oltárt, ahova lift vitte föl Pacelli bíborost. Mindezt igazolja a XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus emlékkönyve, amelyet a Szent István Társulat adott ki 1938-ban. Az emlékkönyv az említett himnusz dallamírójaként Koudela Géza nevét adja meg, az „ezredéves emlék félkörös oszlopsorának közepén” emelkedő főoltárról pedig többek között a mellékelt képet mutatja.

A legjobb házasságban, a leghen-sőségebb barátságban is szorong-athatja az embert a magány. Mennyivel inkább azt, akinek rossz a házassága, vagy özvegy, elvált vagy meg sem házasodott, vagy azt, akinek barátja sincs. A sikeres embert a siker, a gazdagot a gaz-dagsága, a hatalmasat a hatalma különítheti el a többiekől, teheti magányossá. Amint gyakran a sze-gényt a szegénysége, a gyengét a gyengesége, a tehetségtelent a te-hetségtelensége mardossa magá-nyossá. A szenvedésben pedig, és különösen a halálban aztán minden ember biztosan magára marad. Nem ez a fájdalmas és közös ta-pasztalatunk?

Jézus különös módon nyilatkozik a magányról. Látszólag nincs egyedül, bensőséges vallási közösségben költi el apostolaival a zsidó húsvéti vacsorát. És látszólag mégis egyedül van, amint mondja ekkor azoknak, akiket pár mondatnál előbb barátainak nevez: „...magamra hagytok”. Szavai szemrehányás helyett egyszerű ténymegállapítássá szelődülnek. És ezt a megállapítást követi a különös megnyilatkozás: „De én nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van” (Jn 16,32). Mit jelent ez? Övéi elhagyják, celtáblája az emberi alantasságnak, szörnyűségesen szenved, haldoklik — és nincs egyedül? Megcáfolja szomorú és általános napi tapasztalatunkat?

Életével és szavaival erről a valóságról beszél nekünk, amelyben élünk, ennek a létező világnak az igazi arcát mutatja meg. Annak a

valóságának, amely bennünk és körülöttünk van. Nincs egyedül Jézus, mert senki és semmi, semmilyen létező nincs egyedül. Mindig és minden helyzetben közösségben van az Atyával. Tökéletes, lénye legmélyebb gyökereiből fakadó, elveszítetetlen közösségben. Mint mindannyian. Csak Jézus ennek az emberi szív legnagyobb sötétségei közepette is tudatában van.

A hívó ember ezt a Jézust szemléli. Tőle tanulja szüntelen, milyen is ez a világ, ki is benne tulajdonképpen önmaga. Jézussal élő közösségben szemléli saját elgondolásait, vágyait, érzéseit. Jézus világosságában döbben rá tévedéseire, maga alkotta börtöneire, tudatlansága okozta boldogtalanságára. Arra, hogy csak értelmének és szívének homályából, zűrzavarából tájálkodik a magánya, amely tulajdonképpen nem is létezik. És a hívó embert Jézus csendjében lassan átöleli a minden létező legbensőbb szentélyét alkotó, egyetemes Jóság, aki elfogyhatatlan türelemmel hív és vár minden létezőt a vele való elveszítetetlen közösségre.

Jézus megévezte pedig már ezt a boldog, elpusztíthatatlan és végtelenül gazdag közösséget osztja meg mindenki: házastárral, gyermekkel, szülővel, szomszédokkal, munkatárral, jóval és gonosszal, mindenki, akivel találkozik. Nem szenved többé az egyedüllétől és lénye mások számára is örömtől: saját magánál többet, Istennel való közösséget osztja meg.

(Sajgó Szabolcs)

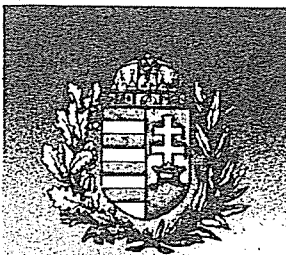
Szent István napján 1948-ban

Az 1948-as év a kommunista hatalom megszilárdításának éve volt. Ezt az esztendő-t a kíméletlen baloldali és ateista támadások jellem-
ték mindazzal szemben, ami ke-
resztény és magyar szellemiséget
árasztott. Az állami sajtó szünet
nélkül támatta a katolikus egyhá-
zat, papjait és híveit egyaránt, ha-
zugságok és rágalmak özönével te-
vésztve meg a megfélemlített lakos-
ságot. E téren elkötelezetten az élen
járt a kommunisták és a szociálde-
mokraták központi lapja, a *Szabad
Nép*, illetve a *Népszava*. A betolakodó
kommunisták ebben az évben
már a patinás múltú *Magyar Nem-
zetbe* is befészkeltek magukat. Így
érthető, hogy az egykor megbízható
és polgári szellemű lap hasábjain is
megjelentek alantas támadások a ka-
tolikus evvház ellen.

A Magyar Nemzet egyik cikke azt állította, hogy Mindszenty József hercegprímás „hatalmi eszközökkel”, önkényesen leállította az augusz-

tus 20-i körmenetet. Ebből természetesen egy szó sem volt igaz. A hatóságok — a kommunista vezetés nyomására — elévő folyamatosan gátolták és akadályozták a Szent István-napi ünnepi körmenet megrendezését az eredeti útvonalon. Sok-sok huzavona után, a leszkített útvonal és a gátoló körülmények hatására, valamint a körmenet illő megrendezésének reménye nélkül az egyház valóban nem akarta kitenni a híveket egy méltatlanul lezajló eseménynek. Kiváltképp azért sem, mert az előző évi, 1947-es körmenet jóval megfelelőbb volt, nagyobb területen zajlott és minden tekintetben kifejezte az ünnep lényegét. Mindszenty bíboros korántsem „hatalmi és tiltó szóval” intézkedett és állt el saját egyháza nagy ünnepének megtartásától, hanem ésszerű és bátor döntést hozott valamennyi katolikus magyar hívő érdekében.

szeghalmi

"EMLÉKEZZ"

MÁRAI SÁNDOR:

HALOTTI BESZÉD

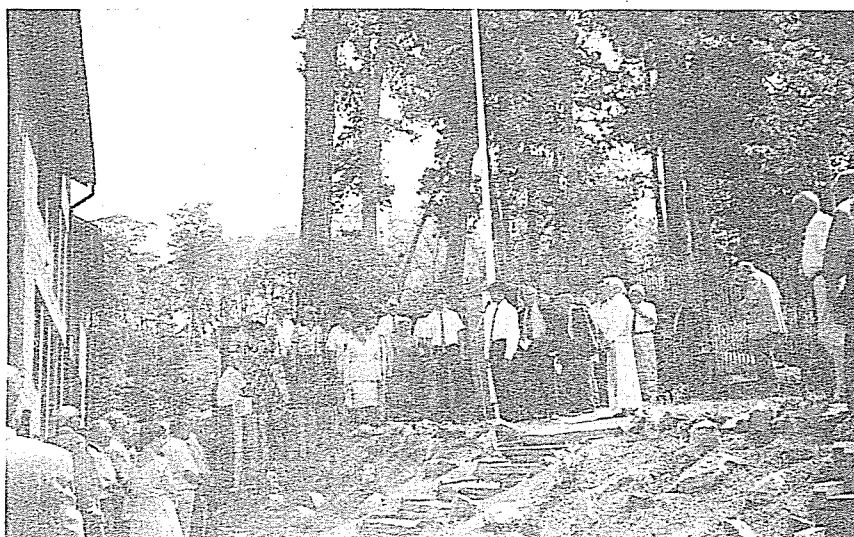
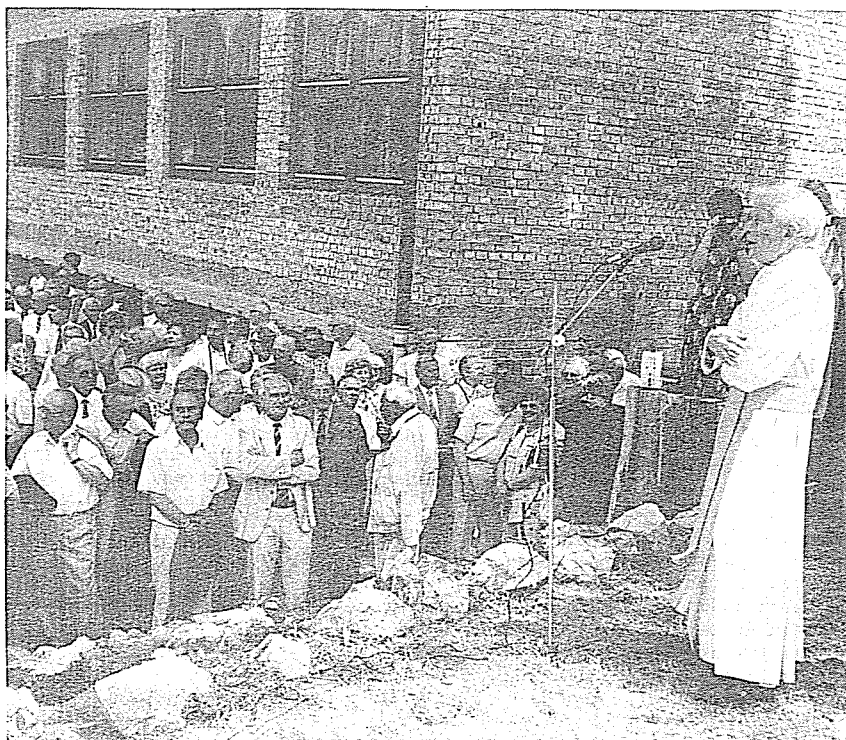
Látjátok feleim szem'tekkel, mik vagyunk.
Por és hamu vagyunk.
Emlékeink szétesnek, mint a régi szövetek.
Össze tudod még rakni a Margit-szigetet? . . .
Már minden csak dirib-darab, szilánk, avitt kacat.
A halottnak szakállá nőtt, a neved számadat.
Nyelviünk is foszlik, szakadoz és a drága szavak
Elporlanak, elszáradnak a szápadlát alatt.
„pillangó”, a „gyöngy”, a „szív” — már nem az, ami volt,
Amikor a költő még egy család nyelvén dalolt
És megértették, ahogy a dajkaéneket
A szunnyadó, nyűgös gyerek álmában érti meg.
Szívverésünk titkos beszéd, álmunk zsványoké,
A gyerekek Toldi-t olvasd és azt feleli: oké.
A pap már spanyolul morogja koporsónk felett:
„A halál gyötrelmei körülvettek engemet! . . .”
Az ohioi bányában megbicsaklik kezed,
A csákány koppan és lehull nevedről az ékezet.
A tyrrheni tenger zúgni kezd s hallod Babits szavát,
Krúdy hárfája zengi át az ausztrál éjszakát.
Még szólnak és üzennek ők, mély szellemhangokon,
A tested is emlékezik, mint távoli rokon.
Még felkiáltasz: „Nem lehet, hogy oly szent akarat . . .”
De már tudod! Igen, lehet . . . És fejtet a vasat
Thüringiában. Posta nincs. Nem mernek írni már.
Minden katorga jeltelen, halottért sírni kár.
A konzul gumit rág, zabos, törli pápaszemét,
Látnivaló, untatja a sok okmány és pecsét. —
Havi ezret kap és kocsit. A Mistress s a baby
Fényképe áll az asztalán. Ki volt neki Ady?
Mi volt egy nép? Mi ezer év? Költészet és zene?
Arany szava? . . . Ripplí színe? Bartók vad szelleme?
„Az nem lehet, hogy annyi szív . . .” Marad nyugalom. Lehet.

Nagyhatalmak cserélnek majd hosszú üzenetet.
Te hallgass és figyelj. Tudjad, hássz él a kis sakál,
Mely afrikai sírodon tíz körmével kapdál.
Már sarjad a vadkaktusz is, mely elfedi neved
A mexikói fejján, hogy ne is keressenek.
Még azt hiszed, élsz? . . . Valahol? . . . És ha máshol nem is,
Testvéreid szívében élsz? . . . Nem, rossz álom ez is.
Még hallod a hörgő panaszt: „Testvért testvér elad . . .”
Egy hang álétan közbeszól: „Ne szóljon ajakad . . .”
Egy másik nyög: „Nehogy, ki távol sír e nemzeten . . .”
Még egy hörög: „Megutálni is kénytelen legyen.”
Hát így. Keep smiling. És ne kérdjed senkitől: miért?
Vagy: „Rosszabb voltam, mint ezek? . . .” Magyar voltál, ezért.
Esz eszt voltál, litván, román . . . Most hallgass és fizess.
Elmúltak az asztékok is. Majd csak lesz, ami lesz.
Egyszer kiás egy nagy tudós, mint avar löfejet,
A radioaktív hamu mindent betemet.
Túrd, hogy már nem vagy ember ott, csak osztályidegen,
Túrd, hogy már nem vagy ember itt, csak szám egy képleten,
Túrd, hogy az Isten túri ezt s a vad, tajtékos ég
Nem küld villámot gyűjtani, hasznos a bölcsesség.
Mosolyogj, mikor a pribék kitépi nyelvedet,
Köszönd a koporsóban is, ha van, ki eltemet.
Őrizd eszelősen néhány jelződet, álmodat,
Ne mukkanj, amikor a boss megszámolja fogad.
Észorongasd még a bugyrodát, rongyaidat, szegény
Emlékeid: egy hajfűrtőt, fényképet, költeményt —
Mert ez maradt. Zsugorítnak még számbaveheted
A Mikó utca gesztenyefáit, mind a hetet,
És Jenő nem adta vissza a Shelley-kötetet,
És már nincs, akinek a hohér eladja a kötelet,
És elszáradnak idegeink, elapad vérünk, agyunk,
Átjátok feleim szem'ekkel, mik vagyunk?
me, por és hamu vagyunk. (Posillino 1950)

(Posillipo, 1950.)

Premontrei öregdiák-találkozó

Közösen a

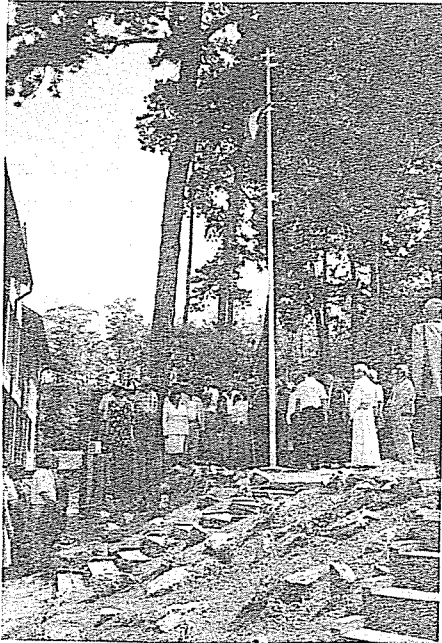

Mióta a premontrei rend újra otthonra talált Gödöllőn, a rendalapító Szent Norbert napjának ünnepén évről évre találkoznak itt, a kápolnában, az új gimnáziumban, a hajdani gimnázium kápolnájában – a mai agráregyetem színháztermében – azok, akik valaha itt diákoskodtak. A hajuk talán megfehéredett, az arcukba barázdák mélyültek, a hátuk meggörnyedt valamicskét, de a szívük ugyanolyan fiatal, mint régen, ahogy járkák a Fácánost, a jól ismert utakat, ahogy szétekintenek a viruló júniusi fák alatt.

A június 6-i szentmisén Fényi Ottó köszöntötte volt tanítványait. – Megállapíthatjuk – mondta, ismét hiányoznak közülünk arcok, akiket megszoktunk. Ahogy telnek az évek, mindinkább fel kell készülnünk a másik életre. De a mostani fiatalok majd imádkoznak értünk. A gödöllői folytonosság nem szakadt meg. Összetartoznak élők és holtak, mindazok, akik a premontrei szellemiségben nevelkedtek és nevelkednek.

Fényi Ottó végül Szent Norbert közbenjárását kérte mindannyiukért, s Ullmann Péter perjel is rá emlékeztetett szentbeszédében. – Szent Norbert útján járunk-e ma is? – tette fel a kérdést. – Szent Norbert követői arra vállalkoztak: közösen élnek a közösségért. Hogy imájuk gyümölcseit megosztják a rábízottakkal. Életrajzát tanulmányozva rájöttünk: ennek az életrajznak nincs vége. Bennünk kell folytatódnia mindannak, amire őt a Gondviselés irányította. Hogy most itt vannak, akik őt, hat vagy talán hét évtizede itt tanultak, bizonyíték arra, hogy a premontreieket összetartó gondolat elevenen él továbbra is.

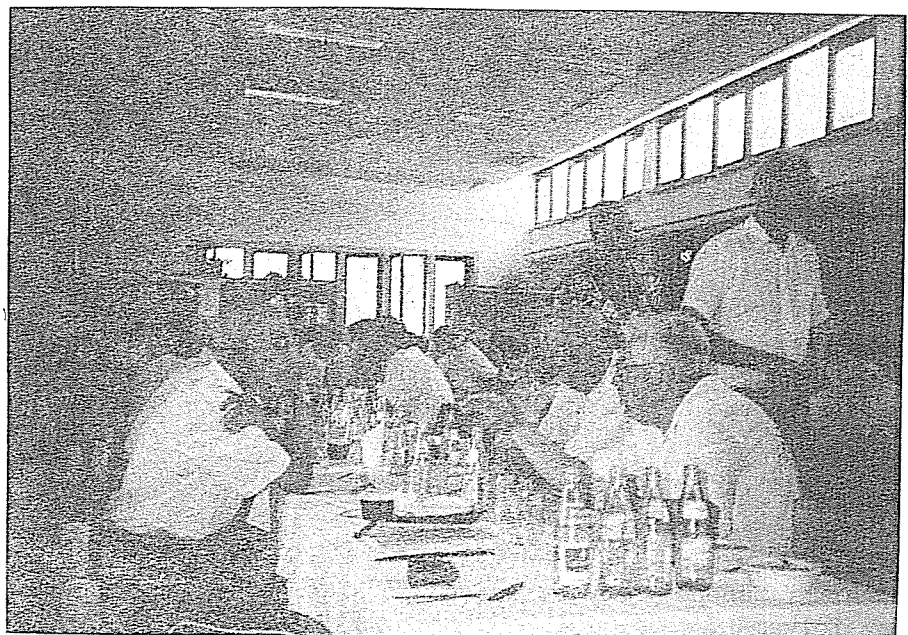
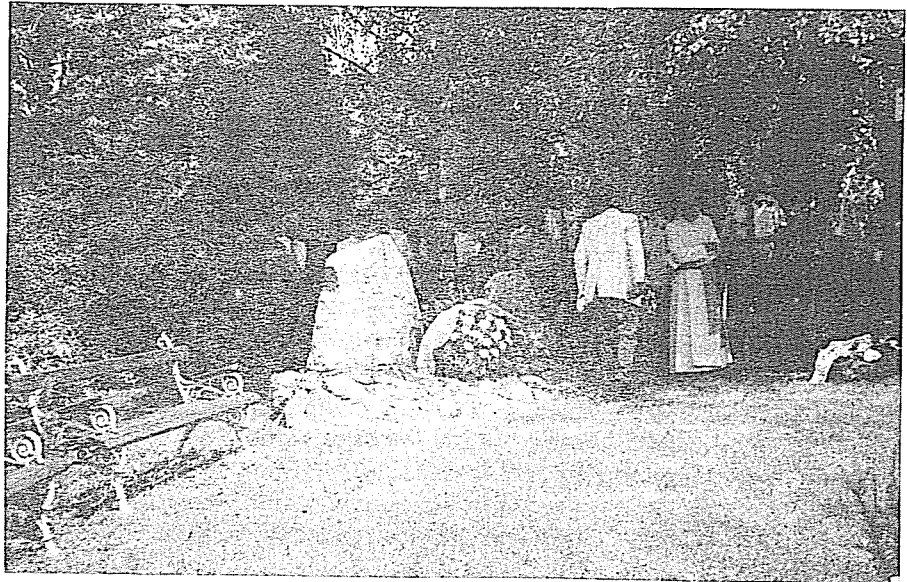
közösségért

A szentmise után a gimnázium udvarán felvonták a gimnázium zászlaját, a régi és mai diákok tisztelegtek előtte; majd koszorúkat helyeztek el halott tanáraik és diáktársaik tavaly felavatott emlékművénél. Bárdy Péter igazgató elmondta: rövid idő alatt zarándokhely és otthon lett ez a hely, az idelátogatók sora felkeresik, a mostani diákok pedig előszeretettel gyülekeznek, tartózkodnak körülötte.

Délután a volt kápolnában színdarab-részletet, kórusműveket, zeneszámokat mutattak be elődeik számára a fiatalok. A nagyváradi, majd a kassai premontrei öregdiákok képviselője számolt be ott-honi életükről, hívta meg a jelenlevőket a közeljövőben náluk rendezett találkozókra.

Fényi Ottó – a közeli viszontlátás reményében – e szavakkal búcsúzott: a Jóisten áldja meg az egybegyűlteket, hogy változatlanul így ragaszkodnak régi iskolájukhoz.

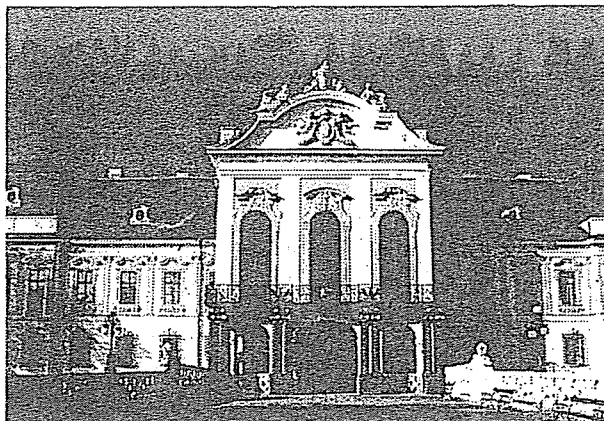

„Eltemettük eszményképét a fejedelmi nőnek, eltemettük őrangyalát a magyar nemzetnek, eltemettük, ki úgy ismer bennünket, a földünket, nyelvünket, történelmünket, embereinket, a költőink dalait s népünknek szívét, mint senki a világon; eltemettük nagyasszonyunkat, Erzsébet királynénkat, ki mindig magyarul érzett, magyarként cselekedett.”

A száz esztendővel ezelőtt írott szöveg jól mutatja, miképpen viszonyultak sokan a magyarok kedvelt királynéjához. Sissy emléke ma is elevenen él köztudatunkban, s tragikus halálának századik évfordulóján méltóképpen emlékezik rá egyik kedvenc tartózkodási helyén, a gyönyörűen helyreállított Gödöllői Királyi Kastélyban megrendezett kiállítás.

Az 1989-es év januárjában egy rövid anekdotát közöltek a királynéről. A történet jellege is bizonyítja, hogy a királyi család életének legkisebb részletei is érdekelték a századvégi olvasókat: „Királyné ő felsége reggeli sétájáról a Haraszi erdőből visszatérve, híg tojást szokott reggelizni. Fájdalom a tojás egyszer záp volt és így ezt a faugalis reggelit sem élvezheté a nagyasszony, azután mindennap tojó tyúkot vitetett a szobájába és így biztosította magának a friss tojást.”

Ezt az indítványt a „gödöllői közönség” 1898 májusában tette: „Ebben az évben lesz harmincz esztendeje annak, hogy a Legfelségesebb Uralkodócsalád teljes szám-

Éppen száz éve, 1898-ban ölték meg anarchista merénylők Ferenc József feleségét, Erzsébet királynét. Élete

ban először töltött hosszabb időt Gödöllőn.

Az indítvány további részében már elfeledett és még ma is használatos utcanevék szerepelnek: „jelen évben van harminczadik évfordulója annak, hogy Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége egész családjával hosszabb időt töltött Gödöllőn – határozta el (Gödöllő közönsége) –, hogy a jelenlegi Templom teret koronás királyunk nevére Ferencz József térnek, a királyi kastélytól, illetve a koronauradalmi igazgatósági épülettől a vasúti pályaudvarig vezető utat Erzsébet királyné útnak, az ebből elágazó, s jelenlegi Isaszegi utcát Gizella útnak, a Kálvária sort Mária Valéria sornak, a nagyvendéglőtől Besnyő felé vezető utat Rezső útnak, a jelenlegi Váci utcát pedig Gödöllő

utolsó évének gödöllői epizódjait az akkori helyi lap, a Gödöllő és vidéke is megörökítette írásaiban.

megalapítójának emlékére Grassalkovics utcának nevezze el!”

Időközben, Gödöllőtől távol sor került a királyné elleni merényletre. A királyi család életének erre a váratlan tragédiájára senki sem számított.

Így ért véget a múlt század utolsó magyar királynéjának élete. A gödöllőiek nem felejtették el. Bizonyítja ezt a róla elnevezett park, az ott álló szobor és számtalan más emlék is. És persze, azóta is él még az Erzsébet-kultusz.

Százéves a gödöllői Erzsébet park. A város önkormányzata még 1996-ban határozott arról hogy elkészítteti a helyi védettségű terület 2000-ig szóló kezelési és fejlesztési tervét, és ennek alapján a centenáriumi évfordulóra a rekonstrukciós feladatok nagy részét elvégezteti. A munkák már tavaly megkezdődtek, de a látványosabb műveletekre most kerül sor. 1898-ban, Erzsébet királyné meggyilkolásának hírére Darányi Ignác akkori földművelésügyi miniszter felhívással fordult a magyar társadalomhoz: „Dicsőült királynénk emlékezetére emlékfákat ültessünk!” Ennek a felhívásnak a hatására az országban több száz ligetet telepítettek, és mintegy hárommillió fát ültettek. A gödöllőiek élen jártak e téren, hiszen az itteni Erzsébet-park telepítése még a királyné halálának évében megkezdődött.

A gimnázium környezetének dekoratív eleme lehetne például néhány szép piros termésű madárberkenye.

De vajon melyik fafaj lehetett Erzsébet Királyné kedvenc fája?

/Dr. Király Pál/

Erzsébet Királyné emléke Gödöllőn.

Ezekben a hónapokban hazánkban is, külföldön is számos helyen megemlékeztek Erzsébet királyné tragikus halálának 100. évfordulójáról. Magyarországi kultuszának központja szeretett Gödöllőnk, ahol a Sisi Baráti Kör és az Erzsébet Királyné Alapítvány ápolja emlékét. Az évforduló alkalmára gyönyörűen helyreállították és berendezték a Grassalkovich-kastély egykori királynéi szárnyát is, érdemes megtekinteni. Augusztus 21.-én színvonalas tudományos ülést rendeztek olyan neves előadók közreműködésével, mint pl. Dr. Katona Tamás és Dr. Dózsa Katalin történészek, vagy Mészöly Dezső író és műfordító, aki kötetbe foglalva megjelentette a királyné irodalmilag is értékes, szép verseit.

Szeptember 10.-én újabb emlékülést rendeztek az Erzsébet park alapításának 100. évfordulója alkalmából. Természetesen ennek is a királyné volt a központi témája. A rendezvény keretében új parkrészt avattak a volt városi kertészet területén. A drámai életű és halálú nagyasszony legkedvesebb tartózkodási helye Korfu szigete mellett Gödöllő volt. Nagyon szerette a természetet, gyakran sétált a későbbi premontrai objektum területén állott Fácános-erdőben is. Új gimnáziumunk ifjúságának nem válna szégyenére, ha részt vállalna kultuszának ápolásából. (Sik Sándor és gr. Teleki Pál emlékének fenntartása mellett) például egy állandó történelmi szakkör keretében. Nem lenne későn még egy emlékfá-ültetési ünnepség sem, az évforduló alkalmából, még a késő őszi folyamán.

Nagyváradon jártunk...

A nagyváradai premontrei öregdiákok meghívásának a perjel úron és a Gödöllői Öregdiák Egyesület elnökén kívül hatan tettünk eleget. Július 24-én meghívóink nagy szeretettel fogadtak. A hat vendéget kettesével, egy-egy öregdiáknál helyezték el. Maximális figyelemben, szeretetben és ellátásban volt részünk.

Első utunk a ma még múzeumként működő püspöki palotához, az előtte álló Szt. László szoborhoz és a székesegyházhoz vezetett. Megtudtuk, hogy a múzeum igazgatója a palota visszaadását - kormányának utasítása ellenére - megtagadta. A székesegyház több évszázados berendezése, freskói, üvegablakai, történelmi levegője nagy hatással volt ránk. Másnap reggel a premontrei templomban a csornai apát úr, valamint Ullmann Péter perjel úr által celebrált ünnepi szentmisén vettünk részt.

Ezt követően a főgimnázium egykori dísztermébe vonultunk, ahol a Nagyváradai Premontrei "Pázmány Péter" Főgimnázium 190 éves fennállásának alkalmából rendezett, egész délelőttöt betöltő ünnepség részesei voltunk. A 18 műsorszámból álló ünnepség érdemi részét

Fejes Anzelm O.Praem.

Fleiner Valéria helyettes igazgató

Pásztai Ottó, az Öregdiák Egyesület elnöke

Fényi Ottó O.Praem.

Hajak Péter előadóművész

Dr. Horváth Ödön O. Praem. csornai prépost

Kapy István alpolgármester

Veress Kovács Attila ref. esperes és

Tempfli József megyéspüspök

megemlékezései, felszólalásai jelentették. Színvonalas zene- és énekszámok, szavalatok díszítették az ünnepséget. Elmondták köszöntésüket a küldöttségek (Kassa, Szombathely, Gödöllő) képviselői is. A műsor záróaktusaként az egykori diákok vas- és aranydiplomát, valamint díszoklevelet kaptak.

Ebédünket az Ady líceum kántinjában költöttük el. A délutánt házigazdáink kíséretében városnézéssel töltöttük. A séta a Sebes-Körös partján és a belvárosban sokáig jelent maradandó emléket. Az egykor virágzó város az elmúlt 75 év alatt nagyon megkopott. A lakosság háromszorosára nőtt, és összetételének jelentős megváltozása nagyban hozzájárult az összkép romlásához. A felújításhoz hiányzik a pénz és az állami akarat, pedig ez a város Erdély gyöngyszeme lehetne.

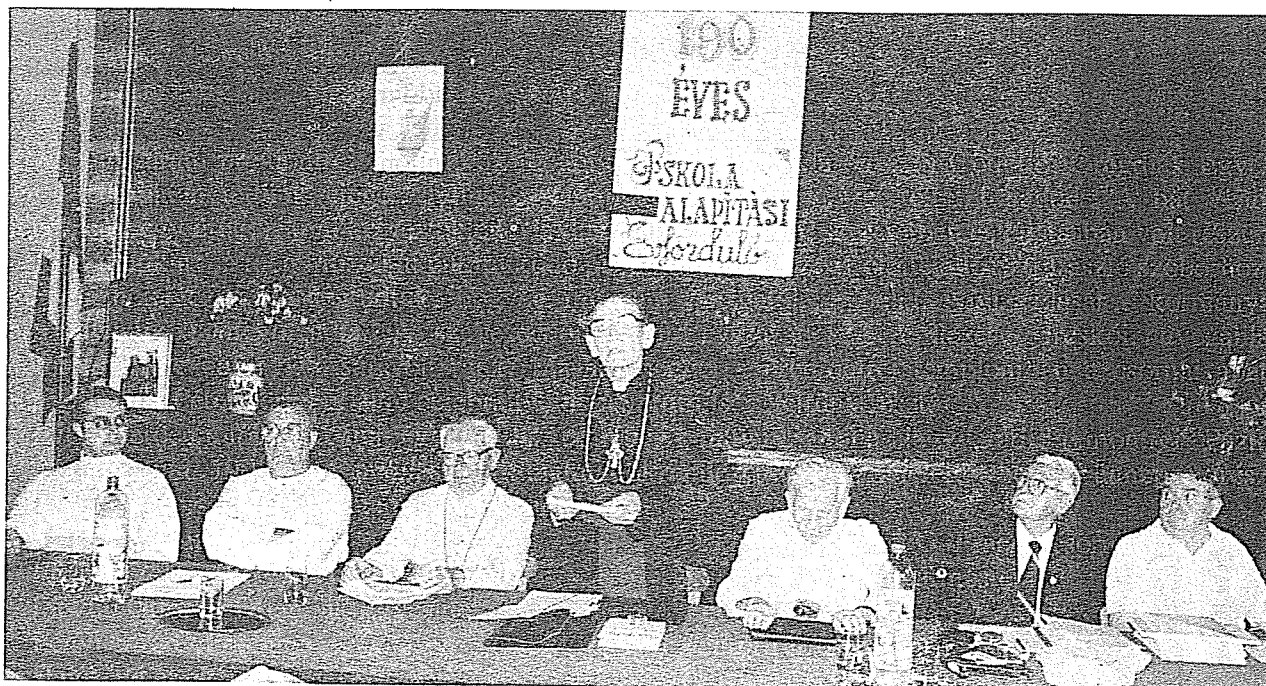
Este 8 órakor banketten vettünk részt az Ady líceum dísztermében. Bőséges étel-ital választék, előadóművészek, ének és tánc fokozták a hangulatot, amit a nyáresti kánikula sem tudott csökkenteni.

A vasárnap reggeli szentmise után a templom kriptájában az egykori tanárok sírjait koszorúztuk meg. A következő program a romjaiban is látványos vár, majd a Félix- és Püspökfürdő megtekintése volt.

Élményekben és látványban gazdagodva indultunk haza. Visszazökkenve az itthoni kerékvágásba, gyakran gondolok az ott eltöltött napokra, vendéglátóink szellemi színvonalára, a nehéz körülmények között is megőrzött magyarságára, vendégszeretetére és a megviselten is szép Nagyváradra.

1998. augusztus

/Lingauer Péter/

Kék-fehér MÉCS LÁSZLÓ

M. L. emlékének

*Kék-fehér sugaras ég
fényli a költő szellemét.*

*Szavakon túl született
vers ez a táj — üzenet:*

*Futnak a lanka-sorok,
végükön cseng és ragyog.*

*a lentől-fentről hangzó
páros déli harangszó.*

*ha nagyon zajlik a lét,
jelnek a csend is elég.*

O. PRAEM.

Hernádszentistván
1895. jan. 17.

Pannonhalma
1978. nov. 9.

"Te gondolkozzál bennem, Istenem:
legyek szabályos, mint kristályaid,
alkossak, gyűjtsek, mint a méheid...
s delejtűs fecske-szívvel Rád találjak!"

MÉCS LÁSZLÓ 20 esztendeje hunyt el. Mi megőriztük
emlékezetét, versei bennünk tovább élnek.

Aki Pannonhalmára látogat, tegyen egy szál virágot nyughelyére.

VIRTUTE VINCES

Ünnepi ima, Nagyvárad 1998. július 25.

/András Ágoston/

Köszönöm Atyám, hogy
megértük e napot,
az emlékezés és
a hála szent napját,
kik ma, múltat s jövőt
összefogó hittel
igéd itt hallgatják.

Köszönöm, hogy első
lehettem hajdanán,
ki nemcsak névsorban,
de úgy is, igazán,
kék-fehér lobogót
lengetők nyomában
bátran hirdessem majd:
"Csak erénnyel győzhetsz";
és bátor hűséggel
követve tanárink,
hosszú évek során
megálljak a próbán.

Köszönöm, hogy tettem
meg is pecsételted,
égető viaszát
imámmal hűtötted.
Így óvtad s táplálad
még ma is hitemet;
s elesni nem hagyta.

Óh add meg Uram, hogy
e hitnek világa
lángoljon tovább a
kék-fehér lobogót
követők sorába!

Szaporítsd számukat,
útjuk nyújtsd messzire,
s hosszú évtizedek
véssék be szívökbe
a kék-fehér mezek
gyönyörű jelszavát:
"Virtute vinces!"

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

A tagsági névsor 16.sz. kiegészítése.

Változások 1998. április 1-től 1998. október 31-ig.

- **Elhunytak:**

BEREY ISTVÁN (1935), KLENOVITS PÁL (1936), KIENITZ VILMOS (1943), ORDAS IVÁN (1946)
GRUBANOVITS ÁKOS (1947), SÁRA MIHÁLY (1950).

- **Új belépők:**

MÁNDY LAJOS (1931), ENDRE ZSIGMOND (1937), SZÓKE MIKLÓS (1943),

- **Változások bejelentése:**

A nyilvántartás és a postázás érdekében kérjük a címváltozás, telefonváltás közlését az EGYESÜLETTEL és az évfolyamfelelőssel. A diáktárs elhunytáról idejében kérünk értesítést a hozzátartozóktól, hogy a temetésen búcsút vehessünk a megemlékezés csokrával.

- **Tagdíj és befizetések:**

Az 1998. évi tagdíjat a többség már befizette, sokan megajánlással növelten. Az elmaradók szíves figyelmét felhíva, kérjük az év végéig a tagdíjat rendezni, a csekk és annak "Közlemény" rovata kitöltésével.

Belföldi befizetés az Egyesület (nevének feltüntetésével) részére a Gödöllői OTP-nél kezelt **11742049-20260804** számlaszámra történik. Bármelyik OTP-pénztáránál lehetséges a befizetés, amely így előnyösebb, mint a postahivatalokon keresztül.

Külföldről valutaátutalás az Egyesület nevére: kérjük külföldi öregdiák társainkat, hogy valutát **MONEY ORDER INTERNATIONAL** módon utalják át, vagy hazalátogatóval küldjék el, mivel a csekkek beváltása magas kezelési költség levonásával jár. Az Egyesület anyagi támogatásához is kérjük a további segítséget,

köszönettel!

- **Belföldi befizetési utalványokat** (egyesületi, kápolnaépítési, alapítványi célokra) az Egyesület küld az igénylőknek, hasonlóan jelentkezési lapot is.

Az Alapítványra, valamint a Kápolnaépítésre 1998. évben történt befizetésekről az év végén igazolást küldünk, mely összegek - az érvényes rendeletek szerint - leírhatók a személyi jövedelemadó alaphól. A kápolnaépítésre a jövőben is köszönettel fogadunk támogatást, de 1999-től kezdődően ezen összegek nem jogosítanak az adókedvezményekre.

- Régen készülő **Emlékkönyvünket** idén végre karácsonyi ajándéku! szeretnők elküldeni Egyesületünk tagjainak.

-PRO MEMORIA-

1999. június 6-án tartjuk Gödöllőn Szt. Norbert ünnepségünket.

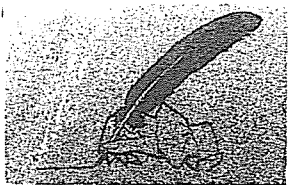
Egyesületünk megalakulása óta 10 év telt el, ezért sor kerül a Közgyűlésre és a tisztségviselők megújítására is!

Jubiláló évfolyamok: 1934, 1939, 1944, 1949. Várjuk egymást 1999-ben is! Tavaszi Körlevelünkben mindenről részletes tájékoztatást adunk!

Teleki Pál halálának évfordulóján - 1999. április 3-án - délután 1/2 4 órakor találkoznak a cserkészek a máriabesnyői temetőben lévő sírjánál.

Halottak napja

Időseink ajkán máig a „Küzdő Egyház ünnepélyes megemlékezése a szenvedő Egyházzal” Mások szavával: „Lelkek napja” temetőink valamikor körülölelték egy-egy település templomát. Napjainkban csak kevés ilyen, zárt helyen lévő temetőnk van, ilyen Szegeden a Dugonics sírját is megőrző Dugonics temető. Általánosabb, hogy a települések szélén vannak a temetkezés, illetve a halottainkra való tárgyias emlékezés helyei. Ezek között vannak az évfordulók, illetőleg a Halottak napja, mely időkben gyertyákat égetnek, újabb virágokat helyeznek a túlélő hozzátartozók.

„A koldusnak szánt kalács, alalmazna a halott megvendégelésének módosult, keresztény változata” — írja Bálint Sándor.

Gyermek korunkra emlékezve idézzük, hogy Halottak napja vigíliáján (Mindenszentek estéjén) az esti Úrangyalát követően az asztalon gyertyákat gyújtott az édesanyám. Együtt mondtuk el az olvasót, közösen néztük, mekkora lánggal ég az előttünk lévő gyertyaszál. Ugyanis azt mondták jó eleink, hogy akié hosszú lánggal ég az hosszú, akié pedig röviddel, az rövidet él. Persze, mindezt, mintegy intelemként a jó illetőleg rossz magaviseletünkkel is összekapcsolták.

Alig kétszáz esztendővel ezelőtt a rokonok csak gyertyákat égettek a

síroknál. A virágzás újeletű szokás, amely immáron teljesen hozzáért a kegyeleti emlékezéshez. A régi ásatálmiaiak Halottak napjának éjszakáján asztalt terítettek, hogy ha hazatérnének a család halottai, ne éhezzenek. Rég elhalt tápaiaktól halottuk, hogy „Szokásba vót itten az ötetés. Én is vittem az uramnak mákoskását, odadtöttem tálba a sírjára, mert életbe nagyon szerette.” Ugyancsak Tápén tapasztalhatjuk, még napjainkban is, hogy a régi temetőben álló Kármelhegyi Boldogasszony tiszteletére felszentelt kápolnában idősek és fiatalok imádkoznak, hogy a tisztító tűzben szenvedő lelkeknek könnyebbségük, bűnbocsánatuk legyen. Szegedről is járnak oda.

Halottak napi megemlékezésre nem csak a temetőken találkoznak a hozzátartozók. Gyertyát égetnek a világháborús emlékhelyeknél, emlékeztető kopjafáknál, és mindeütt, ahol valaki életét vesztette. Nagyobb utak mentén sajnos egyre szaporodnak a koszorúval jelt adó fák, villanypóznák, mint ahogyan felkiáltójelek a borzalmás háborúkat idéző névsorok. Érettük is égetnek ilyenkor a gyertyák, érettük is hullnak a fájdalom emlékkönyvei, mert ők az értelmetlen halál áldozatai, Istenem, hányszor máro.

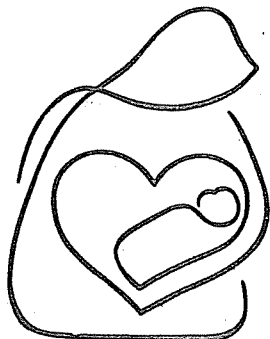
Legalább ezen a napon álljunk meg egy pillanatra, és gondoljunk azokra, akik már nem köszönhetnek vissza nekünk, és arra, hogy legyen bármilyen jó és gazdag a földi életünk, egy nagy igazsággal nekünk is előbbutóbb számolnunk kell: Halni születünk. És ne legyen mindegy, hogy nagy ajándékunkat, az Életet miként éljük meg. Legyen ez mindannyiunk számára halottak napi üzenet.

Erőt adni

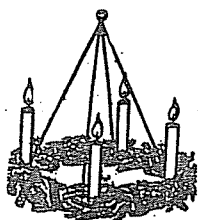
Most, hogy már koromnál fogva lassan nincs, akihez fussak testi-lelki bajaimmal Istenen kívül, az élet rendje szerint különös helyzetben találok magam. Bár gyenge és tökéletlen vagyok magam is, valamilyen mégis erőforrássá válok mások számára, mint afféle közvetítő, egy láncszem a közös gondolkodásban. S valahányszor sikerül gyenge létemre valakit megerősítenem, lám, magam is új erőre kapok. Ez a kedves olvasó írásom nyomán visszakapta életkedvét, s most tőle újból megkapom én is. A szeretetnek ezt a körforgását kellene minden kereszténynek szolgálni, s felgyorsítani, hogy mindenkit elérjen, s naponta megerősítsen.

Mindez azonban nem megy saját elhatározásunkból, saját erőnkől — ehhez Isten kegyelme is szükséges, miként remekműveket sem írhat bárki csak azért, mert őszintén akarja. A jó szavakhoz ismeret, hit, de legfőképpen kegyelem kell, melyet sokszor neveznek ihletnek, sugallatnak is. Vagyis az erő nem bennünk van, csupán kölcsönözük a bennünk élő holtaktól, s persze végső soron mindig Istentől. Ezért szoktam azt mondani, hogy ami jót sikerült írnom, az Istennek köszönhető, ami rosszat, az pedig a saját vétkem, kicsinyhitűségemé és mohóságomé az élet színpadán, a hiúság vásárában. Mert Úram, valóban nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, de ha csak egy szóval mondod, meggyógyul az én lelkem. Azt az egy szót áhítazzuk mindnyájan.

SZERETETTEL KIVANUNK EGYMÁSRA GONDOLÁSSAL
KEGYELEMMELTTELJES, ÁLDOTT ÜNNEPEKET.

Advent

Egy égő gyertya

Ha nem tudok imádkozni...
Legalább egy gyertyát gyújtok.

A gödöllői premontrei kápolnában gyászmisét mutatnak be az elhunytakért. Mindenkor felhangzik a könyörgés halottainkért, a tanárok- és diáktársainkért, a hazai és messze földben nyugvókért, a búcsúzásra készülőkért - érettünk. Nemcsak Halottak Napján... amikor gyertyát gyújtottunk.

Címünk: Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete 2100 Gödöllő, Fácán sor 3.

Tel: 28/430-879

Ügyintézés Gödöllőn: Bellus Zoltán 2100 Gödöllő Fácán sor 52.

Tel: 28/430-289

Budapesten: Dragsits Imre szervező titkár 1023 Bp, Árpád fejedelem u.46

Tel: 335-0017

és Dr. Polcz Iván főtitkár 1126 Budapest, Fodor u.25

Tel: 395-4703